

MINISTERSTVO PÔDOHOSPODÁRSTVA A ROZVOJA VIDIEKA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
SEKCIA LESNÉHO HOSPODÁRSTVA A SPRACOVANIA DREVA

**OKRUHY OTÁZOK A TÉZ
NA ODBORNÚ PRÍPRAVU A SKÚŠKU
ODBORNÉHO LESNÉHO HOSPODÁRA**

2021

A. PESTOVANIE LESOV

1. Semenárske oblasti, zásady prenosu a evidencia lesného reprodukčného materiálu pri obnove lesa a zalesňovaní.
2. Zdroje lesného reprodukčného materiálu, ich označovanie v teréne, v lesníckych mapách a ich označenie identifikačným kódom.
3. Zriaďovanie a obhospodarovanie zdrojov lesného reprodukčného materiálu.
4. Zabezpečovanie lesného reprodukčného materiálu na obnovu lesa a zalesňovanie, zber a odber lesného reprodukčného materiálu, použitie lesného reprodukčného materiálu z obchodnej výmeny a dovozu, evidencia obnovy lesa (prirodzená, umelá a kombinovaná obnova).
5. Spôsoby a technika zalesňovania (príprava pôdy pre zalesňovanie, sadba, sejba).
6. Spôsoby výsadby v bežných a v imisných podmienkach (spon, zmiešanie, výber drevín v závislosti na stanovišti). Dešifrujte štvorčíslicie lesného typu uvádzaného v programe starostlivosti o lesy.
7. Starostlivosť o nárasty a kultúry, usmerňovanie drevinovej skladby, kritériá zabezpečenia mladého lesného porastu, termíny a podmienky ich predĺženia
8. Metódy prečistiek (plecí rub, prerezávka, čistka) a ich charakteristika.
9. Výchova ihličnatých mladín.
10. Výchova bukových, dubových a zmiešaných mladín, racionalizácia výchovy listnatých mladín.
11. Výchova žrdkovín a žrdovín – prebierky (druh, spôsob, forma výberu), sila zásahu a interval.
12. Prebierky uplatňované v ihličnatých porastoch.
13. Prebierky uplatňované v listnatých porastoch.
14. Racionalizačná úrovňová prebierka – metóda „cieľových stromov“.
15. Zásady a význam uvoľňovacej prebierky, v akej rastovej fáze a za akým účelom sa uplatňuje.
16. Obnova lesa (spôsoby, formy, ich výhody a nevýhody), kedy nevzniká holina.
17. Prirodzená obnova lesa – podmienky, základné spôsoby a časové prvky obnovy.
18. Clonný rub a možnosti jeho uplatnenia v porastoch tvorených rôznymi drevinami.
19. Okrajový obnovný rub a jeho uplatnenie pri prirodzenej obnove porastov.
20. Kombinované obnovné postupy ako prostriedok dosiahnutia zmiešaných a diferencovaných porastov.
21. Zásady a princípy výberkového hospodárstva, základné znaky výberkového lesa, obnova vo výberkovom lese.
22. Prevody nízkych lesov - cieľ, spôsoby.
23. Premeny porastov – cieľ, spôsoby.
24. Prebudova porastu – cieľ, spôsoby.
25. Pestovanie náhradných porastov, obnova porastov v imisných pásmach poškodenia.
26. Pestovanie rýchlorastúcich drevín a intenzívnych porastov.
27. Ciele, zásady a postupy prírode blízkeho pestovania lesa.
28. Podsadby ako prostriedok obnovy a rekonštrukcií porastov.
29. Rekonštrukcia lesných porastov.
30. Limity a obmedzenia obnovy lesa inváznymi a nepôvodnými drevinami

B. ŤAŽBA DREVA, DOPRAVA DREVA, OCHRANA DREVA, ENVIRONMENTÁLNE PRIAZNIVÉ TECHNOLOGIE

1. Ťažba dreva, jej druhy, spôsoby vyznačovania Ťažby, súhlas na Ťažbu dreva.
2. Závaznosť objemu predpísanej Ťažby podľa jednotiek priestorového rozdelenia lesa (lesný celok, vlastnícky celok, dielec) a podľa kategórií lesa,
3. Výpočet objemu vyznačenej Ťažby dreva.
4. Ťažbová mapa, označovanie postupov obnovy.
5. Určenie plochy holiny vzniknutej z Ťažby.
6. Postup pri plánovaní Ťažby (vrátane jej výšky) a súvisiaca evidencia.
7. Diferencované spôsoby hospodárenia a Ťažba dreva.
8. Zásady vykonávania Ťažby.
9. Kritériá sprístupnenia lesa a zásady tvorby lesnej dopravnej siete.
10. Sprístupňovanie lesov podľa charakteristických tvarov terénu,
11. Ťažba a preprava dreva a použitie cudzích pozemkov, podmienky uskladnenia dreva po Ťažbe
12. Údržba lesnej cestnej siete, asanácia lesných ciest a skladov.
13. Ťažbovo-výrobné technológie a ich členenie podľa kritérií.
14. Environmentálne priaznivé technológie v Ťažbe dreva.
15. Hlavné zásady prípravy pracovísk, charakteristika terénnych a technologických typov.
16. Prevádzkové osobitosti Ťažbových prác v náhodných Ťažbách.
17. Zásady poŤažbovej úpravy pracovísk, náplň jednotlivých činností.
18. Lesníckotechnické meliorácie a zahrádzanie bystrín.
19. Povinnosti OLH pri návrhu, usmerňovaní a kontrole Ťažbovo-výrobného procesu pri obhospodarovaní lesov.
20. Hlavné zásady stínky, odvetvovania a skracovania dreva.
21. Približovacie prostriedky, technologické postupy.
22. Manipulácia dreva a jeho triedenie na sortimenty, označovanie vyŤaženého dreva a vyrobených sortimentov.
23. Zásady merania dreva a znaky dreva
24. Ochrana vyŤaženého dreva.
25. Predchádzanie a zabránenie škodám na lesných porastoch, lesných pozemkoch a lesných cestách a vyŤaženom dreve – zodpovednosť OLH.
26. Preprava, skladovanie a spracovanie dreva – povinnosti právnických a fyzických osôb.
27. Evidencia Ťažby v lesnej hospodárskej evidencii.
28. Možnosti a podmienky vykonania úmyselnej Ťažby dreva s ohľadom na požiadavky ochrany prírody a krajiny
29. Možnosti a podmienky vykonania náhodnej Ťažby s ohľadom na požiadavky ochrany prírody a krajiny
30. Ťažba dreva na lesných pozemkoch pre ktoré nie je vytvorený porast a na nelesných pozemkoch
31. Limity na znižovanie zakmenenia v poraste
32. Ciacha a jej použitie, doklady o pôvode dreva

C. HOSPODÁRSKA ÚPRAVA LESOV A REALIZÁCIA PROGRAMOV STAROSTLIVOSTI O LESY, LESNÁ HOSPODÁRSKA EVIDENCIA A POZEMKOVÁ EVIDENCIA

1. Charakteristika a poslanie hospodárskej úpravy lesov (HÚL).
2. Kategorizácia lesov - členenie, postupy a podmienky
3. Hospodárske tvary lesa a hospodárske spôsoby v praktickej HÚL.
4. Charakteristika a plánovanie prevodov, premien a rekonštrukcií lesných porastov.
5. Komplexné zisťovanie stavu lesa a jeho využitie v praxi lesného hospodárstva a HÚL.
6. Priestorová úprava lesa – charakteristika jednotiek priestorového rozdelenia lesa (JPRL). Tvorba porastu, jeho zmena, rozdelenie.
7. Časová úprava lesa – charakteristika základných prvkov časovej úpravy lesa.
8. Ťažbová úprava lesa – charakteristika, druhy ťažieb, ťažbové ukazovatele, určenie výšky ťažby podľa kategórií lesov, hospodárskych tvarov a hospodárskych spôsobov.
9. Program starostlivosti o lesy (PSL) a jeho súčasti, charakteristika, spolupráca. OLH s vyhotovovateľom PSL.
10. Všeobecná časť PSL.
11. Plochová tabuľka, jej záväznosť pre obhospodarovanie lesa.
12. Opis lesných porastov a plán hospodárskych opatrení.
13. Prehľadové tabuľky.
14. Druhy lesníckych máp a ich využitie v praxi LH a HÚL.
15. Postup pri vyhotovovaní PSL a konania spojené s ich vyhotovovaním.
16. Predčasná obnova PSL, úprava a zmena PSL.
17. Lesná hospodárska evidencia.
18. Zisťovanie zásob lesných porastov (metódy zisťovania).
19. Výpočet zásob lesných porastov a ďalších porastových veličín (praktické použitie jednotlivých druhov tabuliek pre výpočet).
20. Využitie rámcového plánovania v činnosti OLH (modely hospodárenia).
21. Realizácia plánu hospodárskych opatrení.
22. Možnosti využívania hospodárskych spôsobov pri PBHL.
23. Výkon činnosti OLH v poraste s viacerými obhospodarovateľmi.
24. Činnosť OLH pri konaní o rozdelení dielca rozhodnutím PLO

D. Právne predpisy na úseku lesného hospodárstva, ochrany prírody a krajiny, ako aj súvisiace právne predpisy

DA - Zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v z.n.p.

1. Lesné pozemky a ich evidencia (§ 3 a 4 až § 4g).
2. Zásady ochrany lesných pozemkov, vyňatie a obmedzenie využívania (§ 5 až 9).
3. Kategorizácia lesov (§ 12 až 16).
4. Hospodársky spôsob, hospodársky tvar lesa, pralesy (§ 17 až 18a) možnosti rôzneho uplatňovania hospodárskych spôsobov a ich zmeny
5. Rekonštrukcia lesa (§ 19).
6. Obnova lesa (§ 20).

7. Výchova lesa (§ 21).
8. Ťažba dreva, sústreďovanie, preprava a uskladňovanie dreva (§ 22 až 24).
9. Sprístupňovanie lesa a využívanie lesných ciest, lesníckotechnické meliorácie a zahrádzanie bystrín v lesoch (§ 25 až 27).
10. Ochrana lesa, lesnícka ochrannárska služba, mimoriadne udalosti v lesoch (§ 28 až 29a).
11. Využívanie lesov verejnosťou a zakázané činnosti na lesných pozemkoch, iné využívanie lesov (§ 30 až 32).
12. Opatrenia na zaistenie bezpečnosti osôb a majetku (§ 33).
13. Náhrada škody na lesnom majetku (§ 34).
14. Náhrada za obmedzenie vlastníckych práv (§ 35).
15. Hospodárska úprava lesov, lesná hospodárska evidencia, informačný systém lesného hospodárstva, inventarizácia lesov a monitoring lesov (§ 36 až 46).
16. Odborný lesný hospodár, povinnosti a oprávnenia OLH, odborná správa lesov (§ 47 až 49).
17. Správa lesného majetku štátu, združenie vlastníkov lesného majetku (§ 50 a 51).
18. Lesná stráž, povinnosti a oprávnenia lesnej stráže (§ 52 až 54).
19. Financovanie verejnoprospešných činností v lesoch (§ 55).
20. Orgány štátnej správy lesného hospodárstva a ich pôsobnosť (§ 56 až 62).
21. Priestupky a iné správne delikty na úseku lesného hospodárstva (§ 63 až 65).
22. Nájomné vzťahy k lesným pozemkom, nájomný vzťah „zo zákona“ pri obhospodarovaní väčšiny porastu a po pozemkových úpravách, osobitné obhospodarovanie lesa (§ 51a až § 51g)

DB - Zákon č. 138/2010 Z. z. o lesnom reprodukčnom materiáli v z.n.p. (vyhláška MPRV SR č. 501/2010 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o produkcii lesného reprodukčného materiálu a jeho uvádzaní na trh, v znení vyhlášky MPRV SR č. 118/2013 Z. z.).

23. Zdroje reprodukčného materiálu a ich uznávanie (§ 6 a 8).
24. Fenotypová klasifikácia lesných porastov (§ 8 zákona).
25. Použitie lesného reprodukčného materiálu na obnovu lesa, zalesňovanie a na iné lesnícke účely (§ 14).
26. Orgány štátnej správy a štátnej odbornej kontroly a ich pôsobnosť (§ 20 a 24).
27. Semenárske oblasti a prenos lesného reprodukčného materiálu (§ 16 vyhlášky).
28. Evidencia lesného reprodukčného materiálu použitého na obnovu lesa a zalesňovanie (§ 20 vyhlášky).

DC - Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v z.n.p.

29. Všeobecná ochrana prírody a krajiny, invázne a nepôvodné druhy (§ 3 až 10).
30. Stupne ochrany a obmedzenia a zákazy, ktoré sa týkajú lesného hospodárstva (§ 12 až 16).
31. Chránené územia a stupne ochrany, ktoré v nich platia (§ 17 až 23).
32. Chránené vtáčie územie a územie európskeho významu, posudzovania činností vykonávaných v v územiach patriacich do európskej sústavy chránených území (§ 26 až 28) a obmedzenia LH z nich vyplývajúce.
33. Výnimky z podmienok ochrany chránených území (§ 29 a 30).
34. Chránená rastlina, chránený živočích – zákazy (§ 34 a 35).

35. Práva a povinnosti pri ochrane drevín (§ 46 a 47), vstup na pozemky zamestnancami orgánu ochrany prírody (§ 59).
36. Náhrada za obmedzenie bežného obhospodarovania na lesnom pozemku (§ 61).
37. Orgány ochrany prírody a vydávanie ich vyjadrení podľa § 9 zákona o ochrane prírody a krajiny vo vzťahu k lesnému hospodárstvu a k povoľovaniu výrubu drevín (§ 64, 67 až 69).
38. Osobitosti konania vo vzťahu k lesnému hospodárstvu (§ 81 až 85).
39. Závaznosť rozhodnutí, súhlasov a vyjadrení orgánov ochrany prírody pre iné orgány štátnej správy (§ 103).
40. Špecifiká uplatňovania zákona o ochrane prírody a krajiny k LH (§ 104 až 104g).

E. OCHRANA LESOV

1. Povinnosti obhospodarovateľa lesa pri ochrane lesa (§ 28 zákona o lesoch).
2. Povinnosti OLH pri ochrane lesa (§ 48 zákona o lesoch).
3. Integrovaná ochrana lesa – pojem, charakteristika, prínos pre efektívne obhospodarovanie lesa.
4. Biologická ochrana lesa a jej miesto v modernom lesnom hospodárstve.
5. Prípravky na ochranu rastlín a ich využitie v lesnom hospodárstve – triedenie, zásady ich použitia, právne predpisy, vedenie evidencie.
6. Lesnícka ochranná služba – úlohy a kompetencie.
7. Právne predpisy a STN súvisiace s ochranou lesa – použitie v praxi
8. Pôsobenie antropogénnych škodlivých činiteľov na lesné spoločenstvá – základná charakteristika, možnosti ovplyvnenia hospodárom.
9. Abiotické škodlivé činitele a ich vplyv na lesné spoločenstvá. Ochrana lesa pred pôsobením abiotických škodlivých činiteľov (§ 42 vyhlášky č. 453/2006 Z. z.).
10. Vplyv vetra, snehu a námrazy na stabilitu ihličnatých porastov a opatrenia (zariaďovateľské, pestovateľské a ochranné) ako prevencia a ochrana pred ich škodlivým pôsobením.
11. Čo sú to rozluky, odluky a porastové plášte – základná charakteristika, význam.
12. Hlavné skupiny biotických škodlivých činiteľov a ich vplyv na lesné spoločenstvá. Opatrenia na ochranu lesa pred škodami spôsobenými hmyzom a inými živými organizmami (§ 43 vyhlášky č. 453/2006 Z. z.).
13. Škodcovia semien - opis, bionómia, opis poškodenia, možnosti zámeny, hostiteľské dreviny, ohrozené porasty a územia, čas a spôsob kontroly, ochrana, príbuzné druhy.
14. Tvrdone (Hyllobius) a lykokazy (Hylastes) - opis, bionómia, opis poškodenia, možnosti zámeny, hostiteľské dreviny, ohrozené porasty a územia, čas a spôsob kontroly, ochrana, príbuzné druhy (základný, zvýšený, kalamitný stav, kontrola, obranné opatrenia - príloha č. 9 vyhlášky č. 453/2006 Z.z.).
15. Ostatní škodcovia semenáčikov a sadeníc - opis, bionómia, opis poškodenia, možnosti zámeny, hostiteľské dreviny, ohrozené porasty a územia, čas a spôsob kontroly, ochrana, príbuzné druhy.
16. Podkôrny hmyz, ako faktor spôsobujúci vážne problémy pri hospodárení v ihličnatých porastoch a hlavné zásady obrany proti nemu.
17. Hlavné druhy podkôrnikovitých na smrek a metódy ochrany proti nim.
18. Lykožrút smrekový – opis, bionómia, opis poškodenia, možnosti zámeny, hostiteľské dreviny, ohrozené porasty a územia, čas a spôsob kontroly, ochrana,

- príbuzné druhy (základný, zvýšený, kalamitný stav, kontrola, obranné opatrenia - príloha č. 9 vyhlášky č. 453/2006 Z. z.).
19. Lykožrút lesklý - opis, bionómia, opis poškodenia, možnosti zámény, hostiteľské dreviny, ohrozené porasty a územia, čas a spôsob kontroly, ochrana, príbuzné druhy (základný, zvýšený, kalamitný stav, kontrola, obranné opatrenia - príloha č. 9 vyhlášky č. 453/2006 Z. z.).
 20. Drevokaz čiarkovaný – opis, bionómia, opis poškodenia, možnosti zámény, hostiteľské dreviny, ohrozené porasty a územia, čas a spôsob kontroly, ochrana, príbuzné druhy.
 21. Hlavné druhy podkôrných škodcov na borovici, ich významnosť, zásady a možnosti ochrany proti nim.
 22. Podkôrník dubový - opis, bionómia, opis poškodenia, možnosti zámény, hostiteľské dreviny, ohrozené porasty a územia, čas a spôsob kontroly, ochrana, príbuzné druhy (základný, zvýšený, kalamitný stav, kontrola, obranné opatrenia – príloha č. 9 vyhlášky č. 453/2006 Z. z.; STN 48 27 17 Ochrana lesa proti podkôrníkovi dubovému).
 23. Hlavné druhy listožravého hmyzu na ihličnatých drevinách a ich škodlivosť v podmienkach Slovenska.
 24. Ploskanka smreková – opis, bionómia, opis poškodenia, možnosti zámény, hostiteľské dreviny, ohrozené porasty a územia, čas a spôsob kontroly, ochrana, príbuzné druhy.
 25. Rúrkovček smrekovcový – opis, bionómia, opis poškodenia, možnosti zámény, hostiteľské dreviny, ohrozené porasty a územia, čas a spôsob kontroly, ochrana, príbuzné druhy.
 26. Hlavné druhy listožravého hmyzu na listnatých drevinách, metódy kontroly a obrany proti nim.
 27. Mníška veľkohlavá – opis, bionómia, opis poškodenia, možnosti zámény, hostiteľské dreviny, ohrozené porasty a územia, čas a spôsob kontroly, ochrana, príbuzné druhy (základný, zvýšený, kalamitný stav, kontrola, obranné opatrenia - príloha č. 9 vyhlášky č. 453/2006 Z. z.).
 28. Piadivky a obalovače na duboch – opis, bionómia, opis poškodenia, možnosti zámény, hostiteľské dreviny, ohrozené porasty a územia, čas a spôsob kontroly, ochrana, príbuzné druhy.
 29. Chrústy a ich pandravy – opis, bionómia, opis poškodenia, možnosti zámény, hostiteľské dreviny, ohrozené porasty a územia, čas a spôsob kontroly, ochrana, príbuzné druhy (základný, zvýšený, kalamitný stav, kontrola, obranné opatrenia - príloha č. 9 vyhlášky č. 453/2006 Z. z.).
 30. Cicavý hmyz a jeho škodlivé pôsobenie v lese.
 31. Kôrovnica kaukazská – opis, bionómia, opis poškodenia, možnosti zámény, hostiteľské dreviny, ohrozené porasty a územia, čas a spôsob kontroly, ochrana, príbuzné druhy (základný, zvýšený, kalamitný stav, kontrola, obranné opatrenia - príloha č. 9 vyhlášky č. 453/2006 Z. z.).
 32. Vošky na smreku a smrekovci – opis, bionómia, opis poškodenia, možnosti zámény, hostiteľské dreviny, ohrozené porasty a územia, čas a spôsob kontroly, ochrana, príbuzné druhy (základný, zvýšený, kalamitný stav, kontrola, obranné opatrenia - príloha č. 9 vyhlášky č. 453/2006 Z. z.).
 33. Zavlečení a karanténni škodcovia opis, bionómia, opis poškodenia, možnosti zámény, hostiteľské dreviny, ohrozené porasty a územia, čas a spôsob kontroly, ochrana, príbuzné druhy.

34. Hubové ochorenia lesných drevín – základné delenie, prevencia, ochrana a obrana pred ich rozšírením.
35. Podpňovka smreková – opis, bionómia, opis poškodenia, možnosti zámény, hostiteľské dreviny, ohrozené porasty a územia, čas a spôsob kontroly, ochrana, príbuzné druhy (základný, zvýšený, kalamitný stav, kontrola, obranné opatrenia - príloha č. 9 vyhlášky č. 453/2006 Z. z.).
36. Tracheomykózne ochorenia dubov – opis, bionómia, opis poškodenia, možnosti zámény, hostiteľské dreviny, ohrozené porasty a územia, čas a spôsob kontroly, ochrana, príbuzné druhy.
37. Sypavky na boroviciach – opis, bionómia, opis poškodenia, možnosti zámény, hostiteľské dreviny, ohrozené porasty a územia, čas a spôsob kontroly, ochrana, príbuzné druhy (základný, zvýšený, kalamitný stav, kontrola, obranné opatrenia - príloha č. 9 vyhlášky č. 453/2006 Z. z.).
38. Žltnutie smrečín – príznaky, stratégia obhospodarovania poškodených porastov.
39. Zver – škodlivé pôsobenie, prevencia a ochrana kultúr a kmeňovín.
40. Škody zverou, metodika zisťovania, hlásenie škôd.
41. Nežiaduca vegetácia – škodlivé pôsobenie, možnosti ochrany.
42. Ochrana lesa pred požiarmi – legislatíva, prevencia pred vznikom požiarov (§ 46 vyhlášky č. 453/2006 Z. z., zákon č. 314/2001 Z. z. v z.n.p., § 10 vyhlášky č. 121/2002 Z. z. v z.n.p.).
43. Hlavné škodlivé činitele ovplyvňujúce hospodárenie v smrečinách.
44. Hlavné škodlivé činitele ovplyvňujúce hospodárenie v lesných spoločenstvách s jedľou.
45. Hlavné škodlivé činitele ovplyvňujúce hospodárenie v borovicových lesoch.
46. Hlavné škodlivé činitele ovplyvňujúce hospodárenie v bučinách.
47. Hlavné škodlivé činitele ovplyvňujúce hospodárenie v dubinách.
48. Hlavné škodlivé činitele ovplyvňujúce hospodárenie v spoločenstvách rýchlorastúcich drevín.
49. Ochrana lesa v energetických porastoch.
50. Zdravotný stav lesných porastov vhodných na rekonštrukciu a návrh postupu rekonštrukcie.
51. Opatrenia na ochranu lesov pred vplyvom imisií. Náležitosti projektu ozdravných opatrení (§ 45 a príloha č. 10 vyhlášky č. 453/2006 Z. z.).
52. Lesná hospodárska evidencia vo vzťahu k ochrane lesa.
53. Projekt na vykonanie opatrení na zabránenie šírenia a premnoženia škodcov opatrení, náležitosti, postup (§ 28)

Vysvetlivky:

v z.n.p. – v znení neskorších predpisov